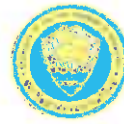

Khon Kaen University
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

UTCC

การประชุมวิชาการระดับชาติ

สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 6

The 6th Annual National Conference on Business and Accounting

“สถาบันการศึกษากับการพัฒนาผู้ประกอบการ
ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม สำหรับประเทศไทย 4.0”

ประธานการนำเสนอผลงาน : ดร.ฐิติกานต์ ลัจจะบุตร**ห้อง 23403**

11.00	-	11.20	น.	ประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมชมงาน Asia Digital Expo 2018 : Digital Transformation	จิราธิวัฒน์ บุราณะสวัสดิ์
11.20	-	11.40	น.	ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ เขาแหลมหญ้า-หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง	ทชภณ อิมอร่าม
11.40	-	12.00	น.	แนวโน้มและทิศทางของการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	ณิชากร รอดสอาด

ประธานการนำเสนอผลงาน : ดร.สุกัญญา รักพานิชณนี**ห้อง 23404**

11.00	-	11.20	น.	ผลกระทบของระยะเวลาที่เข้าจดทะเบียนต่อพฤติกรรมของหุ้นที่มีอัตราส่วนราคาต่อบัญชีต่ำ	พงศภัค ต้นเถา
11.20	-	11.40	น.	คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ	อิทธิรา โสโตโยม

ประธานการนำเสนอผลงาน : ดร.อนุจักร ข้าของ**ห้อง 23405**

11.00	-	11.20	น.	การเปรียบเทียบการรับรู้คุณค่าตราสินค้าของกลุ่มผู้ใช้บริการแอปพลิเคชันซื้อขาย สินค้าออนไลน์ Lazada Shopee และ 11 Street ในเขตกรุงเทพมหานคร	พิชชาพร ยุทธนาการวิกรม
11.20	-	11.40	น.	ค่านิยมและทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	ชนชล อ่อนเนียม
11.40	-	12.00	น.	ปัจจัยที่กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์ประเภทคอนโดมิเนียม รอบสถานีรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร (เอ็มอาร์ที) สายเฉลิมรัชมงคล	วิไลวรรณ ถวิลอำพันธ์

ประธานการนำเสนอผลงาน : ดร.กิตตินันท์ พันธุมสุต**ห้อง 23406**

11.00	-	11.20	น.	ความพึงพอใจในคุณภาพบริการที่ส่งผลต่อความภักดีในการใช้บริการ กรณีศึกษา บริษัท สุวจันทร์ เซอร์วิส จำกัด	พิมพ์ชนก สุวจันทร์
11.20	-	11.40	น.	การประยุกต์ใช้สุนทรียสาธกเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการขายของตัวแทนประกันชีวิต สำนักงานตัวแทนคุณชัยพัฒน์ อัสวพัฒน์กุล จังหวัดขอนแก่น	ชัยพัฒน์ อัสวพัฒน์กุล
11.40	-	12.00	น.	ทัศนคติด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการตัดสินใจใช้บริการร้าน After you ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	ศุภกิตติ เลิศโกวิทย์

คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงิน หน่วยงานของรัฐ

The Characteristics of the Government Accounting Officers Affecting to The Quality of Financial Government Report

อทิวรา โสศโยม* สุนันทา สุภพ**

สุรีย์ โขษกรณัฐ*** และประเวศ เพ็ญวุฒิกุล****

Athira Sodyom, Sunanta Supapon, Suree Bosakoranut & Pravas Penvutikul

e-mail: sodyom@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐกับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ (2) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสอบถามผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้จัดทำแบบสอบถาม จำนวน 169 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่ตรวจสอบแล้วว่าเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้อง จำนวน 119 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐกับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ โดยคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.64 0.70 0.69 และ 0.78 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐร่วมกันอธิบายความผันแปรคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 77.40 โดยปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ คือ ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ, ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ, คุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

Abstract

The purposes of this research were to (1) test the relationship between the characteristics of the government accounting officers and the quality of government financial reports, and (2) analyze the characteristics of the accountant in the accounting department affecting the quality of financial reports in the government accounting department. Collecting research data by using 169 questionnaires and asking the government accounting officers to reply to this. A total of 119 questionnaires were received. Data were analyzed by using descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and inferential statistics by multiple correlation analysis and multiple regression analysis.

The research results were as follows: 1) the characteristics of the government accounting officers and the quality of government financial reports include experiences in government accounting, knowledge development in the government accounting and skills in applying to do the government accounting work. The correlation coefficients were 0.64, 0.70, 0.69 and 0.78 respectively, which were statistically significant at the 0.01 level, 2) the characteristics of the government accounting officers include experience in government accounting, knowledge development in government accounting and skills in applying to do the government accounting work. The explanation of the statistical variation of the financial accounting report was 77.40 percent, by the factor affecting the quality of the government accounting report were experiences in government accounting, knowledge development in the government accounting and skills in applying to do the government accounting work which were statistically significant at the 0.05 level.

Key Words: Government Accounting Officers, Knowledge and Understanding in Government Accounting, Quality of Financial Government Report

บทนำ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับ กรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลังและการบริหารหนี้สาธารณะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 นี้ ซึ่งได้กำหนดสาระสำคัญ การกำหนดวินัยการเงินการคลังของรัฐเป็นการทั่วไป) โดยเฉพาะการกำหนดวินัยเกี่ยวกับการบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ เพื่อให้ภาครัฐได้รับการตรวจสอบจากสาธารณชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และมีความโปร่งใส

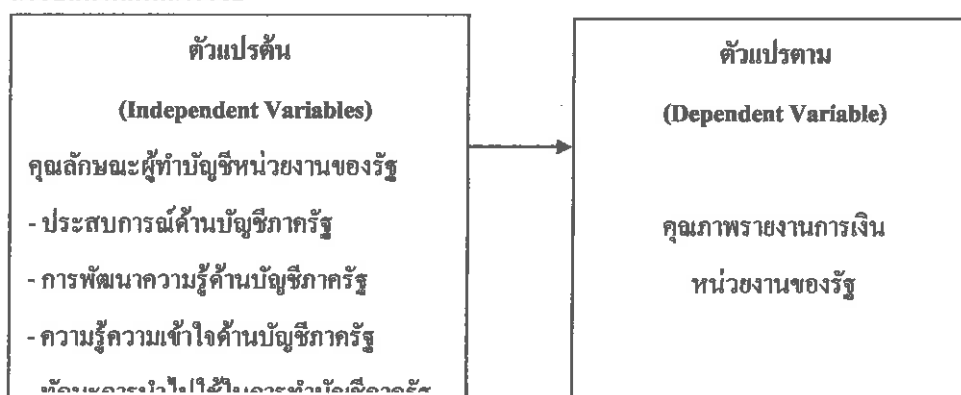
จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ส่งผลให้การทำบัญชี รายงาน และการตรวจสอบ กระทรวงการคลัง กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ในการจัดทำบัญชี และรายงานการเงิน โดยกระทรวงการคลังจะต้องจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเปิดเผยรายงานดังกล่าวต่อสาธารณชนด้วย ซึ่งในทางปฏิบัติปัจจุบันนี้ พบว่า กระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2556 เป็นต้นไป โดยการจัดทำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐได้มีการกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานบัญชีภาครัฐสากลมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป เพื่อให้รายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐมีความถูกต้องโปร่งใส สามารถใช้บริหารจัดการด้านการเงินการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวทางนโยบายระหว่างประเทศที่กำหนดขึ้น โดย International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB) ที่ได้เสนอให้รัฐบาลของประเทศต่างๆ ทั่วโลก นำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ International Public Sector Accounting Standards มาใช้อันจะช่วยให้รัฐบาลของแต่ละประเทศสามารถนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนหรือรอบด้านเกี่ยวกับผลกระทบทางการเงินทั้งจากสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องมีผู้ทำบัญชีที่มีความรู้และความเข้าใจที่เพียงพอในการนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐไปใช้ในทางปฏิบัติอันจะช่วยให้รัฐบาลของแต่ละประเทศสามารถนำเสนอข้อมูลที่ชัดเจนหรือรอบด้านเกี่ยวกับผลกระทบทางการเงินทั้งจากสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทำให้หน่วยงานของรัฐต้องมีผู้ทำบัญชีที่มีความรู้และความเข้าใจที่เพียงพอในการนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐไปใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้ผลคุณภาพของรายงานการเงินหน่วยงานรัฐมีความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐกับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ และวิเคราะห์คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยกระทรวงการคลังสามารถใช้เป็นแนวทางกำหนดคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ เตรียมความพร้อมของผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐให้มีความรู้และความเข้าใจในการทำบัญชีภาครัฐ เพื่อพัฒนาคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ซึ่งส่งผลให้ข้อมูลบัญชีภาครัฐมีความโปร่งใส ชัดเจนทุกด้านเกี่ยวกับผลกระทบทางการเงิน ทั้งจากสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ การบริหารจัดการทรัพยากรของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐกับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ
2. เพื่อทดสอบอิทธิพลคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ได้แก่

1.1 กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางในฐานะเป็นหน่วยผู้ควบคุม กำกับ ดูแล สามารถกำหนดแนวทางแก้ไข และพัฒนาผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นนักบัญชีที่มีคุณภาพ

1.2 หน่วยงานของรัฐ สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ เพื่อส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

1.3 ผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ สามารถพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐอันเป็นส่วนส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

2. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้แก่

2.1 ผู้ที่สนใจสามารถนำตัวแปรคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัยเพิ่มเติมในประเภทอื่นๆของหน่วยงานของรัฐ

2.2 ผู้ที่สนใจสามารถนำตัวแปรคุณลักษณะผู้ทำบัญชีของหน่วยงานรัฐไปศึกษาเพิ่มเติม เพื่อค้นหาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

บททวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้: การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1. แนวคิดคุณลักษณะผู้ทำบัญชี จากประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ต้องมีคุณวุฒิการศึกษาและการพัฒนาความรู้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2557) 2. มาตรฐานรายงานการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งกำหนดโดยกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง

3. หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ได้มีการจัดทำหลักการและนโยบายบัญชี รายงานการเงินและผังบัญชีมาตรฐาน (กรมบัญชีกลาง, 2561)

งานที่วิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการเงิน มีทั้งที่เป็น ข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน (ธีระวัฒน์ จันทิก และวสันต์ พรพทพทศ, 2557 ฌฐา ธรเจริญกุล, 2557 ปรีศนีย์ ภายพันธ์ และนธิ เหมมันต์, 2557) ความรู้และความเข้าใจในการทำบัญชี (จิตติรัตน์ มีมาก และรติกร บุญสวาท, 2558 นิธิวดี ทับทิมศร, 2558 ขนิฐา นิลรัตนานนท์, 2559 จุไรรัตน์ ศรีศักดิ์รัตน์ และสมยศ อวเกียรติ, 2560 กัญธนา คิชฌ์แก้ว ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ จำประดิษฐ์, 2560) และจากงานวิจัยต่างประเทศ ข้อมูลด้านคุณภาพของบัญชี (Moses Bukanya, 2014) ความสามารถของนักบัญชี (Diah Iskandar & Hari Setiyawati, 2015) ความเป็นมืออาชีพ ความสามารถในการจัดการทางการเงินความเข้มแข็งด้านการตรวจสอบ (D Darwanis, Mulia Saputra & Kartini Kartini, 2016) การนำมามาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IPSAS) มาใช้ (Okere Wisdom, Eluyela Damilola, Bassey Inemesit & Ajetunmbi Opeyemi, 2017) ซึ่งการวิจัยนี้นำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย คือ ปัจจัยคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ประสบการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยของรัฐ หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 300 หน่วยงาน (กรมบัญชีกลาง, 2560) หน่วยงานละ 1 คน รวม 300 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนราชการมหาวิทยาลัยของรัฐ หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 169 คน โดยเปิดตาราง Krejcie & Morgan (1970) (สุบิน บุระรัช, 2559:120)

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสอบถามผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีหน่วยงานของรัฐ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ซึ่งได้จัดทำแบบสอบถาม จำนวน 169 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามตอบกลับที่ตรวจสอบแล้วว่าเป็นแบบสอบถามที่ถูกต้อง จำนวน 119 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.41 ซึ่งมากกว่า ร้อยละ 20 แสดงว่าอัตราการตอบกลับ (Respond rate) ในงานวิจัยนี้เป็นที่ยอมรับได้ (Aaker, Kumer and Day, 2001)

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาการหาค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามสมมติฐานของงานวิจัย

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ในการแสดงความสัมพันธ์ประสพการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ กับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

ตัวแปร	คุณภาพ รายงานการเงิน หน่วยงานของรัฐ	ประสพการณ์ด้าน บัญชีภาครัฐ	การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีภาครัฐ	ความรู้ความเข้าใจ ด้านบัญชีภาครัฐ	ทักษะการ นำไปใช้ในการ ทำบัญชีภาครัฐ	VIF
คุณภาพรายงานการเงิน หน่วยงานของรัฐ	1					
ประสพการณ์ด้าน บัญชีภาครัฐ	0.64**	1				1.81
การพัฒนาความรู้ ด้านบัญชีภาครัฐ	0.70**	0.52**	1			1.99
ความรู้ความเข้าใจ ด้านบัญชีภาครัฐ	0.69**	0.62**	0.52**	1		1.89
ทักษะการนำไปใช้ ในการทำบัญชีภาครัฐ	0.78**	0.46**	0.65**	0.51**	1	1.87

*ระดับนัยสำคัญ 0.05 **ระดับนัยสำคัญ 0.01

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันตามตารางที่ 1 ผลการทดสอบสรุปได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยประสพการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และ ทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ พบว่า ตัวแปรอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากค่า VIF ไม่มีค่าใดที่มาก (ใกล้ 10)
2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยประสพการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และ ทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ กับคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.64 0.70 0.69 และ 0.78 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ประสพการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ และความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ ทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ

ตัวแปรต้น	b	SE _b	β	t	p-value
ค่าคงที่ (Intercept)	0.231	0.193	-	1.197	0.234
ประสพการณ์ด้านบัญชีภาครัฐ	0.434	0.061	0.441	7.100	0.000
การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ	0.267	0.065	0.256	4.107	0.000
ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ	0.169	0.056	0.192	2.999	0.003
ทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ	0.175	0.060	0.179	2.932	0.004

R=0.880 R²=0.774 SE_e=0.215 F=94.120 Sig. of F=.000

สมการโครงสร้างในรูปแบบคะแนนดิบ $Y = 0.231 + 0.434X_1 + 0.267X_2 + 0.169X_3 + 0.175X_4$

สมการ โครงสร้างในรูปแบบมาตรฐานได้ ดังนี้ $Z_r = 0.441 + 0.256 + 0.192 + 0.179$

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตามสมมติฐานของงานวิจัย ผลการทดสอบสรุปตามตารางที่ 2 ได้ดังนี้ ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ พบว่า ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐร่วมกันอธิบายความแปรปรวนคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 77.40 โดยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ คือ ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

การศึกษาผลของคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐสรุปผลการวิจัยได้ว่า คุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐร่วมกันอธิบายความแปรปรวนคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ได้ร้อยละ 77.40 โดยปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ คือ ประสิทธิภาพด้านบัญชีภาครัฐ การพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการทำบัญชีภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิวัติ ทับทิมศร (2558) ถ้านักบัญชีได้ศึกษาและทำความเข้าใจมาตรฐานการบัญชีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทำบัญชี จะทำให้แนวทางการปฏิบัติงานด้านบัญชีถูกวางไว้อย่างรัดกุม ไม่มีการแตกต่างตัวเลขในงบการเงินและการปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และ Diah Iskandar & Hari Setiyawati (2015) ความสามารถของนักบัญชีผลกระทบที่มีนัยสำคัญต่อคุณภาพการรายงานทางการเงิน ปัจจัยสำคัญของคุณภาพข้อมูลทางบัญชีผลการศึกษาศึกษาแสดงให้เห็นถึงทรัพยากรมนุษย์ระบบปัจจัยด้านองค์กรและปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญการกำหนดคุณภาพของข้อมูลการบัญชี ผลการศึกษายังสนับสนุนผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบของสาธารณรัฐอินโดนีเซียเกี่ยวกับงบการเงินรัฐบาลท้องถิ่น และ D. Darwanis, Mulia Saputra & Kartini Kartini (2016) ความสามารถมีผลต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องนี้พบว่า ปัจจัยคุณลักษณะผู้ทำบัญชีหน่วยงานภาครัฐส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐ ซึ่งสามารถนำไปใช้เงินนโยบายและการกำหนดมาตรการต่างๆ โดย กรมบัญชีกลาง และหน่วยงานของรัฐ ต้องส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีภาครัฐมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐ และทักษะการนำไปใช้ในการจัดทำบัญชีภาครัฐ เพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐอย่างเต็มประสิทธิภาพ และถูกต้องตาม

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ หน่วยงานของรัฐ ต้องกำหนดคุณสมบัติของที่สำคัญสำหรับผู้ทำบัญชีภาครัฐควรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านสาขาการบัญชี เพื่อจะได้ส่งเสริมให้เกิดคุณภาพรายงานการเงินหน่วยงานของรัฐอย่างเต็มประสิทธิภาพ และถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและผู้ทำบัญชีที่จะเป็นผู้ทำบัญชีภาครัฐ ควรมีการพัฒนาความรู้ด้านบัญชีภาครัฐอย่างสม่ำเสมอ และการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาอะไรเพิ่มเติม โดยใช้กรอบแนวคิดนี้กับกลุ่มประชากรอื่น เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อยืนยันผลการวิจัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และควรศึกษาเพิ่มเติมเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินภาครัฐ เนื่องจากจากการทบทวนวรรณกรรมในยังพบว่า ยังมีปัจจัยอีกหลายตัวที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินภาครัฐ

บรรณานุกรม

กรมบัญชีกลาง. (2561). หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

http://sarabanlaw.cgd.go.th/CGDWeb/mission/show_mission_all.jsp?mission=2 (2561, 17 มกราคม).

กัญธนา ดิมฐ์แก้ว, ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว, นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ ขำประคิมฐ์. (2560). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 6(1) : 1-9.

ชนิษฐา นิลรัตนานัน. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารวิชาชีพบัญชี, 12(33) : 25-39.

จุไรรัตน์ ศรีสัตตรัตน์ และสมยศ กอเกียรติ. (2560). ปัจจัยเชิงสาเหตุของนักบัญชีที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เขตภาคกลาง. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 11(25) : 137-152.

จุติรัตน์ มีมาก และระติกร บุญสาวท. (2558). สภาพแวดล้อมในการทำงาน และความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 1(1) : 127-140.

ณฐา ธรเจริญกุล. (2557). ความต้องการของผู้ทำบัญชีที่มีต่อกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ในเขตบางนาและพื้นที่ใกล้เคียง. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), 20(2) : 90-98.

ธีระวัฒน์ จันทิก และวสันต์ พรพุทธพงศ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์กับความต้องการในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 3(1) : 98-108.

นิวิติ ทับทิมศรี. (2558). แนวทางการปฏิบัติงานบัญชีของนักบัญชีไทย. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 1(2) : 91-99.

ปรีคณีย์ กายพันธ์ และนธี เหมมันต์. (2557). นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 3(3) : 14-21.

สุบิน ชูระรัช. (2559). ความจริงเกี่ยวกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์และแนวทางการเลือกวิธีวิจัยให้เหมาะสมกับปัญหาวิจัย. เข้าถึงได้จาก <http://e-Jodil.stou.ac.th> วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 6(1) : 1-29.

Aaker, D.A., Kumar, V. and Day, G.S. (2001). **Marketing Research**. New York : Johnb Wiley and Son.

D. Darwanis, Mulia Saputra, & Kartini Kartini. (2016). “Effect of Professionalism, Competence, Knowledge of Financial Management, and Intensity Guidance Apparatus Inspectorate for Quality of Financial Statements” **Broad Research in Accounting, Negotiation, and Distribution**, 7(1) : 28-36.

Diah Iskandar, & Hari Setiyawati. (2015). “The Effect of Internal Accountants’ Competence on the Quality of Financial Reporting and the Impact on the Financial Accountability” **International Journal of Managerial Studies and Research (IJMSR)**, 3(5) : 55-64.

Moses Bukenya. (2014). “Quality of Accounting Information and Financial Performance of Uganda’s Public Sector” **American Journal of Research Communication**, 2(5) : 183-203.

Okere Wisdom, Eluyela Damilola, Bassey Inemesit & Ajetunmbi Opeyemi. (2017). “Public sector accounting standards and quality of financial reporting: A case of Ogun state government administration in Nigeria” **Business and Management Research Journal**, 7(7) : 76-81.